

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

ДОПУЩЕНО до захисту

Завідувач кафедри, д.т.н., проф.

_____ О.В. Чепелюк

«__» _____ 20__ р.

ДИЗАЙН ДЛЯ ВСІХ В ЗАКЛАДАХ ГОСТИННОСТІ

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
022 Дизайн**

Виконавець:

Студент групи БД4

Маркова М.О.
(ПІБ)

Керівник:

к.т.н., доцент

Якимчук О.В.
(ПІБ)

Консультанти з розділів:

Основний розділ

к.т.н., доцент

Якимчук О.В.
(ПІБ)

Розділ з маркетингу та
менеджменту

к.т.н., доцент

Власенко Н.А.
(ПІБ)

Нормоконтроль

к.т.н., доцент

Фефелов А.О.
(ПІБ)

ХЕРСОН 2020

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

**Кваліфікаційна робота
(Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи)**

МАГІСТР

(освітній ступінь)

на тему: **Дизайн для всіх в закладах гостинності**

Виконав: студент 2 курсу, групи 6Д4
спеціальності

022 "Дизайн"

(шифр і назва спеціальності)

Маркова М.О.

(прізвище та ініціали)

Керівник к.т.н., доцент. Якимчук О.В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент к.і.н., доцент Сидорович Е. С.

(прізвище та ініціали)

Херсон - 2020

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет _____

Кафедра _____

Освітній рівень _____

Спеціальність _____

(шифр і назва)

Освітньо-професійна програма _____

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри дизайну

О.В. Чепелюк

“ _____ ” _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “ _____ ” _____ 20__ року

№ _____

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень _____

АНОТАЦІЯ

Маркова М. О. Дизайн для всіх в закладах гостинності. – Рукопис.

Робота на здобуття освітнього ступеню магістра за спеціальністю 022 – Дизайн. Херсонський національний технічний університет. Херсон, 2020.

Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури і додатків.

У вступі, в першу чергу, розглянута актуальність теми. Визначено мету та завдання, об'єкт і предмет дослідження. Окреслено методи дослідження магістерської роботи. Зазначена наукова новизна роботи, практичне значення одержаних результатів. Представлено публікації, роботу в матеріалі.

У роботі розглянуто загальну характеристику універсального дизайну в закладах гостинності, шляхи вирішення інклюзії в гостинності на прикладі Європи, також розкрито проблематику та шляхи вирішення інклюзії в Україні. У межах роботи розглянуто реконструкцію старих готелів, ще один шлях створення сучасного і конкурентоспроможного готельного комплексу: реновація і реконструкція вже існуючого готелю, будівлі або приміщення. Проведено дослідження у напрямку побудови нових готелів з урахуванням законодавчої бази. У роботі на прикладі нового готелю, який включає в себе такі приміщення як лобі і банкетний зал. Особливості сприйняття людиною з особливими потребами візуальних та якісних характеристик інтер'єру.

Ключові слова: дизайн, дизайн інтер'єру, "дизайн для всіх", заклад гостинності, інклюзія, інвалід, людина з обмеженими можливостями, туризм для осіб і груп з особливими потребами; безбар'єрне середовище.

ANNOTATION

Markova M.O. Design for everyone in hospitality establishments. – Manuscript.

Work to obtain a master's degree in specialty 022 – Design. Kherson National Technical University. Kherson, 2020.

Thesis consists of an introduction, three sections, conclusions, list of references and appendices.

In the introduction, first of all, the relevance of the topic is considered. The purpose and tasks, object and subject of research are defined. Methods of research of master's work are outlined. The scientific novelty of the work, the practical significance of the obtained results is indicated. Presented publications, work in the material.

The paper considers the general characteristics of universal design in hospitality institutions, ways to solve inclusion in hospitality on the example of Europe, also reveals the problems and ways to solve inclusion in Ukraine. The work considers the reconstruction of old hotels, another way to create a modern and competitive hotel complex: renovation and reconstruction of an existing hotel, building or premises. A study was conducted in the direction of building new hotels, taking into account the legal framework. In the example of a new hotel, which includes facilities such as a lobby and banquet hall. Peculiarities of perception of a person with special needs of visual and qualitative characteristics of the interior.

Key words: design, interior design, "design for all", hospitality, inclusion, disabled person, people with disabilities, tourism for people and groups with special needs; barrier-free environment.

АННОТАЦИЯ

Маркова М. А. Дизайн для всех в учреждениях гостеприимства. –
Рукопись.

Работа на получение образовательной степени магистра по специальности 022 – Дизайн. Херсонский национальный технический университет. Херсон, 2020.

Дипломная работа состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованной литературы и приложений.

Во введении, в первую очередь, рассмотрена актуальность темы. Определены цели и задачи, объект и предмет исследования. Определены методы исследования магистерской работы. Указанная научная новизна работы, практическое значение полученных результатов. Представлены публикации, работа в материале.

В работе рассмотрена общая характеристика универсального дизайна в учреждениях гостеприимства, пути решения инклюзии в гостеприимстве на примере Европы, также раскрыто проблематику и пути решения инклюзии в Украине. В рамках работы рассмотрены реконструкции старых гостиниц, еще один путь создания современного и конкурентоспособного гостиничного комплекса: реновация и реконструкция уже существующего отеля, здания или помещения. Проведено исследование в направлении построения новых гостиниц с учетом законодательной базы. В работе на примере нового отеля, который включает в себя такие помещения как лобби и банкетный зал. Особенности восприятия человеком с особыми потребностями визуальных и качественных характеристик интерьера.

Ключевые слова: дизайн, дизайн интерьера, "дизайн для всех", заведение гостеприимства, инклюзия, инвалид, человек с ограниченными возможностями, туризм для лиц и групп с особыми потребностями; безбарьерная среда.

ЗМІСТ

ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО – МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	12
1.1. Основи соціальної захищеності інвалідів в Україні	12
1.2. Аналіз літератури з теми дослідження	20
Висновки	24
РОЗДІЛ 2.ПРОБЛЕМА ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР’ЄРІВ ІНКЛЮЗИВНИХ ЗАКЛАДІВ	26
2.1. Загальна характеристика закладів гостинності	26
2.2. Шляхи вирішення інклюзії в закладах гостинності на прикладі Європи	33
2.3.Проблематика вирішення інклюзії в Україні	36
Висновки	43
РОЗДІЛ 3.РЕКОНСТРУКЦІЯ ТА ПОБУДОВА ГОТЕЛІВ.....	45
3.1. Реконструкція старих готелів	45
3.2. Побудова нових готелів з урахуванням законодавчої бази	49
Висновки	54
РОЗДІЛ 4.ПРОЕКТНА КОНЦЕПЦІЯ.....	55
4.1. Побудова концепції	55
4.2. Технічний проект інтер’єру інклюзивного закладу	58
4.3. Стадія реалізації ідеї.....	59
Висновки	61
РОЗДІЛ 5. МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	62
5.1. Методична база для складання анкети	62
5.2. Розрахунково-аналітичний підрозділ.....	64
5.3. Простий аналіз відповіді респондентів на кожне питання анкети	67
Висновки.....	80
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	81
Додаток А	85
Додаток Б	90
Додаток В	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	103

ВСТУП

Ідея інклюзії народилася в рамках масштабних змін, у розумінні прав людини, її гідності, ідентичності. Зміна у ставленні до людей з інвалідністю стала лише одним із проявів змін. У сучасному суспільстві гостро стоїть проблема розуміння інклюзії. Головне не те, як люди з обмеженими можливостями здоров'я реалізують себе в суспільстві, а як людство відноситься до таких людей. Адже кожна людина має потребу в прийнятті та підтримці.

Актуальність теми – "дизайн для всіх" в закладах гостинності на даний період часу висока, так як сама тема інклюзії є актуальною, тим більше зараз держава все більше починає приділяти увагу і піклується про людей з обмеженими можливостями. Готельний бізнес тому не виключення, це всього лише різновид місця дислокації, де людина на інвалідному візку, матуся або дитина зможе безперешкодно відпочити і бути в цілковитій безпеці, а найголовніше знатиме, що ставлення до таких людей буде повністю толерантним, така людина не буде обділена увагою і відпочинок пройде легко та невимушено.

"Дизайн для всіх" або універсальний дизайн або інклюзивний дизайн це все схожі поняття, які доповнюють один одного. Життя без бар'єрів важливе абсолютно для кожної людини. Тема є гостро-актуальною, адже мається на увазі те, що дизайн у сучасному світі повинен бути зрозумілий абсолютно кожному, бути ергономічним та зручним і для матусь з колясками, і для дітей з велосипедами, і звичайно ж, для людей з обмеженими можливостями.

Тема інклюзії актуальна для суспільства і має вирішуватись на державному рівні. Отже "дизайн для всіх" має вагоме значення. Інклюзія для держави – це хороший хід у досягненні спільної справи і впровадження нових технологій для покращення якості життя населення.

Впровадження і поширення теми інклюзії в різних проявах має величезне значення як для простого громадянина, так і для суспільства загалом, тому що держава і соціум в ньому є головним атрибутом для створення процвітаючого та безпечного проживання на території України. Саме для створення

технологічно-естетичної держави, в якій люди з обмеженими можливостями знаходяться на рівні зі звичайними людьми треба створювати "дизайн для всіх", зручності і рівність на рівні інклюзивного дизайну допоможе об'єднанню і розвитку в цілому.

Метою дослідження є визначення особливостей «дизайну для всіх» при проектуванні інтер'єрів закладів гостинності.

Завдання полягають в поетапному досягненні мети:

- з'ясування основ соціальної захищеності інвалідів в Україні;
- дослідження загальної характеристики закладів гостинності;
- визначення термінологічних дефініцій предметного поля дослідження;
- аналіз «дизайну для всіх» в закладах гостинності на прикладі європейського досвіду;
- аналіз «дизайну для всіх» в закладах гостинності на прикладі українського досвіду;
- визначення перспектив реконструкції старих закладів гостинності українського фонду в аспекті забезпечення «дизайну для всіх»;
- визначення перспектив альтернативного будівництва закладів гостинності України в аспекті забезпечення «дизайну для всіх»;

Об'єкт дослідження – інклюзія в закладах гостинності.

Предмет дослідження – інклюзія у дизайні інтер'єру в закладах гостинності.

Методи дослідження, які використовуються при виконанні дипломної роботи:

- аналітичний – аналіз об'єкту та предмету проектування, аналіз наукових джерел з теми дослідження, аналіз аналогового середовища на прикладах України та Європи, аналіз пошукової та ескізної роботи.
- описовий – формування результатів аналізу та висновків, опис виконання етапів роботи та аргументація прийнятих рішень.
- графічний аналіз – представлення основних композиційних особливостей графічно, схематично. Окрім того – виконання пошукової

ескізної роботи, розробка зображень та підготовка проектно-графічної частини дипломної роботи.

- порівняльний аналіз – полягає в тому, щоб зіставити між собою однорідні об'єкти.

Наукова новизна теми "інклюзія" або "дизайн для всіх" застосована до такого об'єкта як заклади гостинності. Тема інклюзії в готельному комплексі не є новою, але в магістерській роботі розглянута більш поглиблено, ніж раніше вивчалася на недостатньому рівні. Розглянуто нові підходи у вирішенні проблеми інклюзії в готельному комплексі, розглянуті так само нові технології, впровадження технологічних аспектів на базі побудови абсолютно нових готелів, також розглянута можливість реновації старих готелів, впровадження нових технологій на базі старих будівель.

Практичне значення одержаних результатів дуже важливо для населення і науки в цілому і надалі може вивчати тему, впроваджувати або будувати нові готельні комплекси з інклюзією, а так само впроваджувати дизайн для всіх, як складову готелю, тим самим роблячи все більше і більше цікавих і технологічних готельних комплексів, які дозволять людям з обмеженими можливостями бути на рівні зі звичайними людьми як у відносинах так і зі зручністю у використанні території.

Публікації та робота в матеріалі представлено участю в VI Міжнародній науково-практичній конференції «Екологія мистецтва: Дискурс ракурсів» (9-11 вересня 2020 р.) Херсон, ХНТУ.

Структура дипломної роботи обумовлена метою і завданням дослідження. Магістерська робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел (позицій). Загальний обсяг тексту роботи складає 109 сторінок (основна частина 84 сторінки).

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У висновку із завданнями дипломної роботи були зроблені основні висновки по всій роботі.

З'ясовано основу соціальної захищеності інвалідів в Україні. Насамперед, соціальний захист в Україні це в першу чергу державна система заходів, які надають допомогу і підтримку громадянам країни. Соціальні служби є невід'ємною частиною життєвого процесу людини, яка потребує допомоги або потрапила у важку ситуацію. Проведені такі роботи як пошук інформації, пошук літератури, пошук законодавчої бази, соціальний захист в Україні, пошук статей про інклюзію, про види хвороб для того, щоб добре розуміти як інтер'єр впливає на ту чи іншу особливість людини. Отже, основна функція соціального захисту є індивід або групи індивідів (різного рівня), відмінною рисою якого (яких) є низька здатність виживання з тих чи інших причин тобто в порівнянні з іншими інвалід на (психічному, розумовому, фізичному, соціальному) рівні виступає більш слабким і потребує соціального захисту.

З'ясовано, що соціальний захист як суспільне явище розвивається по шляху від простого до складного: починаючи від самого простого – індивідуальної допомоги і самозахисту по конкретному випадку, взаємодопомоги та благодійності, які здійснюються більш широкими представниками такими як споріднені, релігійні, територіальні та професійні групи, які переростають в більш широкі і великі явища – спеціально-організовані інститути соціального захисту.

Досліджено загальну характеристику закладів гостинності. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, близько 10% українців мають інвалідність і вони залишаються ізольованими від суспільства через недоступність громадських закладів, транспорту, вулиць та іншої інфраструктури, зокрема, не можуть користуватися послугами готелів. Загалом в Україні дуже часто говорять про доступність, маючи на увазі пандуси і транспорт для інвалідів, хоча в Європі вважають, що доступність – це не тільки можливість безперешкодного пересування, а перш за все це створення

середовища, в якій людина з інвалідністю комфортно себе почувала би, міг спілкуватися, вчитися і працювати.

Визначено термінологічні дефініції предметного поля дослідження. Проаналізовано «дизайн для всіх» в закладах гостинності на прикладі європейського досвіду. В Європі використовують багато технологій, багато приділяють інклюзії, дизайну «для всіх». Люди з обмеженими можливостями почувуються комфортно, є багато цікавого, механізм до життя і знаходженні в громадських місцях. Дизайн зроблений дійсно для всіх, в Європі дбають абсолютно за всіма людьми. Так само хотілося б відзначити те, що країни Європи пристосовані до туризму для всіх і що найголовніше технології розвиваються і це не може не радувати.

Проаналізовано «дизайн для всіх» в закладах гостинності на прикладі українського досвіду. Що стосується порівняння європейської та української інклюзії то перевагу звичайно ж заслуговує Європа так як там давно практикують інклюзію, дизайн, який відповідає стандартам, відповідає назві "для всіх". Якщо в Україні тільки починає набирати оберти інклюзія, то в європейських країнах вже давно впроваджено. Визначено перспективу реконструкції старих закладів гостинності українського фонду в аспекті забезпечення «дизайну для всіх». реконструкція будівель під готель – це серйозна комплексна робота. Необхідний точний розрахунок навантажень на несучі конструкції і фундамент. Важливо при цьому враховувати і такі чинники як знос і кліматичні умови. Всі архітектурні, конструктивні та інженерні рішення повинні відповідати нормам реконструкції готелів по СНиП, ДСТУ та інших нормативних документів. Оцінка проекту полягає не тільки в бюджетному плануванні всіх майбутніх перетворень. Аналіз повинен бути проведений не тільки по відношенню до витрат, але і щодо реальної потреби поетапної реконструкції. Визначено перспективу альтернативного будівництва закладів гостинності України в аспекті забезпечення «дизайну для всіх». реконструкція, або капітальний ремонт готелю включає в себе зміну параметрів об'єкта або його частин: висоти, кількості поверхів, площі і т.д. Реконструкція

також може повністю змінити функцію будівлі, наприклад, в її результаті готель може вийти з колишнього офісного або житлового будинку.

Отже відкриття і побудова готелю це дуже трудомісткий і витратний процес. Розміщення гостей основна, але не єдине завдання. А якщо це інклюзивний готель то так само потрібна професійна допомога дизайнера, який все грамотно зробить, який буде професіоналом у своїй справі. Визначено, що всі схеми технічного проекту повинні супроводжуватися специфікацією матеріалів, які планується використовувати в даному проекті при виконанні ремонту. Зроблено висновок, що робота виконується в кілька етапів, які рівні між собою і мають величезне значення для загального проекту, адже по крупинках збирається повністю весь проект.

Отже проведено аналіз, що не мало важливим фактором є фінансове становище опитуваних анкети, для вікової категорії 45+, вже відбулися легше розлучитися з грошима для комфорту приміщення, для більш молодого покоління складніше з урахуванням їх заробітку. Таким чином можна зробити висновок, що люди добре ставляться до інклюзії, готові до "дизайну для всіх", що багато хто добре ставляться до інвалідів і приймають їх.